

особи яка призначена на посаду органів, закладів і установ системи публічної служби; б) вона передбачає виконання функціональних обов'язків, здійснення управлінської, нормативної, регулятивної та організаційної функцій; в) спрямовується на реалізацію єдиної державної політики в усіх суспільно важливих галузях і сферах; г) призначена для забезпечення публічного інтересу, тобто здійснюється в інтересах населення; г) є оплачуваною діяльністю, кошти за яку повністю або частково виділяються з бюджету України (державного або місцевих); д) є інтерактивною діяльністю між ключовими об'єктами – державою та громадянами; е) є законодавчо регламентованою діяльністю.

Описаний зміст поняття державної служби повною мірою відповідає сучасним уявленням науки адміністративного права та практичній діяльності публічних службовців. В свою чергу описані нами ознаки потребують свого подальшого дослідження, що становить перспективний напрям наукових пошуків.

Список бібліографічних посилань

1. Янг Е., Куїнн Л. Як написати дієвий аналітичний документ у галузі державної політики : посібник. Київ : К.І.С., 2003. 120 с.
2. Державна політика : підручник / Ю. В. Ковбасюк, К. О. Ващенко, Ю. П. Сурмін та ін. Київ : НАДУ, 2014. 448 с.
3. Тертичка В. В. Державна політика: аналіз та здійснення в Україні. Київ : Основи, 2002. 750 с.
4. Пухкал О. Г., Гомоляко О. В. Публічна та державна політика: єдність та відмінності. *Інвестиції: практика та досвід*. 2017. № 24. С. 106–112.
5. Дем'янчук О. П. «Державна політика» та «публічна політика»: варіант перехідного періоду. *Наукові записки. Політичні науки*. 2000. Т. 18. С. 31–36.
6. Бусел В. Т. Великий тлумачний словник сучасної української мови. Київ ; Ірпінь : Перун, 2005. 1728 с.
7. Майданник О. О. Конституційне право України : навч. посіб. Київ : Алерта, 2011. 380 с.
8. Боняк В. О., Завгородній В. А., Самотуга А. В., Філяніна Л. А. Конституційне право України : навч. посіб. Дніпро : Дніпропетровськ. держ. ун-т внутр. справ, 2017. 293 с.
9. Коломоець Т. О. Адміністративне право України : підручник. Київ : Істина, 2008. 458 с.

Одержано 09.02.2021

УДК 342.95(477)

Катерина Олександрівна ЧИШКО,

кандидат юридичних наук, доцент,

доцент кафедри поліцейської діяльності та публічного адміністрування факультету № 3

Харківського національного університету внутрішніх справ;

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8810-7950>

ПРОБЛЕМИ ЕФЕКТИВНОСТІ ЗАКОНОДАВСТВА ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ПОРУШЕННЯ ВИМОГ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ ПРО ЗАХИСТ РОСЛИН

Наразі, на розгляді в Верховній Раді України знаходиться проєкт закону «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо посилення відповідальності за порушення вимог законодавства України про захист рослин» (реєстр. № 4602), в результаті аналізу якого було сформульовано наступні пропозиції щодо удосконалення положень вищезазначеного проєкту.

1. У редакції проєкту закону (реєстр. № 4602) ст. 238-2 Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП) окреслено повноваження Центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері захисту рослин щодо розгляду

справ про адміністративні правопорушення, пов'язаних з: порушенням правил та умов поведінки із засобами захисту рослин (стаття 83-1 КУпАП), вимог щодо запобігання проникненню та поширенню шкідливих організмів (стаття 105 КУпАП), ввезенням в Україну, вивезенням з України, транзитом її територію, або переміщенням територією України рослин, продуктів рослинного походження та інших об'єктів з порушенням вимог законодавства України про захист рослин (стаття 106 КУпАП), невиконанням законних вимог посадових осіб центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері захисту рослин (стаття 188-12 КУпАП), порушенням посадовими особами уповноваженої лабораторії законодавства України про захист рослин (стаття 172-1-1 КУпАП). Виходячи зі специфіки складу адміністративних правопорушень, відповідальність за які встановлена зазначеними статтями, втім аналізуючи адміністративно-деліктний зміст Особливої частини КУпАП, до компетенції Центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері захисту рослин, щодо розгляду та прийняття рішень у справах про адміністративні правопорушення уявляється за можливе віднести зокрема адміністративні правопорушення, передбачені: ст. 77-1 КУпАП «Самовільне випалювання рослинності або її залишків»; ст. 88-1 КУпАП «Порушення порядку придбання чи збуту об'єктів тваринного або рослинного світу, правил утримання диких тварин у неволі або в напіввільних умовах»; ст. 90 КУпАП «Порушення вимог щодо охорони видів тварин і рослин, занесених до Червоної книги України». Такий підхід сприятиме уніфікації процесуального порядку розгляду справ про адміністративні правопорушення у сфері захисту рослин та, як наслідок, підвищить ефективність та результативність провадження у справах про адміністративні правопорушення, об'єктом посягання яких виступають суспільні відносини у сфері захисту рослин.

У результаті доречним вбачається уточнити адміністративно-деліктну компетенцію зазначеного органу, систематизуючи в її межах ширший перелік шляхом викладення ч. 1 ст. 238-2 КУпАП у наступній редакції:

«Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері захисту рослин, розглядає справи про адміністративні правопорушення, пов'язані з самовільним випалюванням рослинності або її залишків (стаття 77-1), порушенням правил та умов поведінки із засобами захисту рослин (стаття 83-1), вимог щодо охорони видів рослин, занесених до Червоної книги України (стаття 88-1), вимог щодо охорони видів тварин і рослин, занесених до Червоної книги України (стаття 90), вимог щодо запобігання проникненню та поширенню шкідливих організмів (стаття 105), ввезенням в Україну, вивезенням з України, транзитом її територію, або переміщенням територією України рослин, продуктів рослинного походження та інших об'єктів з порушенням вимог законодавства України про захист рослин (стаття 106), невиконанням законних вимог посадових осіб центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері захисту рослин (стаття 188-12), порушенням посадовими особами уповноваженої лабораторії законодавства України про захист рослин (стаття 172-1-1).

2. У редакції проекту закону (реєстр. № 4602) передбачено збільшення розміру штрафів як санкцій за адміністративні правопорушення, а саме передбачені статтями КУпАП: 83-1 (від двохсот до трьохсот неоподатковуваних мінімумів громадян, від трьохсот до чотирьохсот неоподатковуваних мінімумів громадян, від двохсот до трьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян); 105 (від двохсот до трьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян - на громадян і від чотирьохсот до п'ятисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян - на посадових осіб, від п'ятисот до семисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян - на громадян і від однієї тисячі до однієї тисячі п'ятисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян - на посадових осіб); 106 (від двохсот до трьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян - на громадян і від трьохсот до чотирьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян - на посадових осіб); 188-12 (від п'ятисот до семисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян - на громадян і від однієї тисячі до однієї тисячі п'ятисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян - на посадових осіб).

Втім санкції ст. 172-1-1 залишилася незмінною, а саме: «у вигляді штрафу на посадових осіб від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян». Такий підхід до захисту охоронюваних законом суспільних відносин вбачається необґрунтованим, виходячи зі суспільної шкідливості адміністративного правопорушення, передбаченого даною статтею, яка очевидно є більш вагомою, виходячи з повторності вчинення правопорушення, а також у порівнянні зі збільшенням розмірів штрафів, встановлених санкціями інших статей. Як наслідок, виглядає цілком обґрунтованим переглянути розмір санкції за порушення посадовими особами уповноваженої лабораторії законодавства України про захист рослин (ст. 172-1-1 КУпАП). Слідуючи аналогії законодавчого регулювання розмір санкції ст. 172-1-1 КУпАП може бути підвищений щонайменше вдвічі.

3. Окремі положення проєкту закону (реєстр. № 4602) не відповідають правилам юридичної техніки. Так викладення змісту ст. 106 КУпАП не можна визнати одноманітним у контексті використання або невикористання слова «Україна» у різних відмінках. Як наслідок пропонуємо назву та зміст ст. 106 КУпАП викласти наступним чином:

«Стаття 106. Ввезення в Україну, вивезення з України, транзит через територію України, або переміщення територією України рослин, продуктів рослинного походження та інших об'єктів з порушенням вимог законодавства України про захист рослин.

Ввезення в Україну, вивезення з України, транзит через територію України, або переміщення територією України рослин, продуктів рослинного походження та інших об'єктів з порушенням вимог законодавства України про захист рослин, - тягне за собою накладення штрафу на громадян від двохсот до трьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб – від трьохсот до чотирьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.»;

4. Частиною 2 ст. 238-2 проєкту закону (реєстр. № 4602) окреслюється посадові особи, які від імені центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері захисту рослин уповноважуються на розгляд справ про адміністративні правопорушення. Як уявляється такий їх перелік у розрізі заступників головних державних фітосанітарних інспекторів не можна визнати чітко окресленим, що не буде сприяти узагальненому правореалізаційному підходу при розгляді та вирішенні справ про адміністративні правопорушення. Вважаємо що описуваними повноваженнями можуть бути наділені заступники відповідних державних головних фітосанітарних інспекторів за специфікою профілю виконуваних ними обов'язків. У результаті зміст ч. 2 ст. 238-2 КУпАП пропонуємо викласти у такій редакції:

«Від імені центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері захисту рослин, розглядати справи про адміністративні правопорушення і накладати адміністративні стягнення мають право головні державні фітосанітарні інспектори в Автономній Республіці Крим, місті Києві, областях, їх заступники до функціональних обов'язків яких включено такі повноваження.».

Висновок. Вбачається, що висловлені вищі пропозиції та рекомендації до проєкту закону (реєстр. № 4602) є достатньо актуальними в частині формування об'єктивного та ґрунтового адміністративно-деліктного законодавства про захист рослин.

Список бібліографічних посилань

1. Проект Закону про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо посилення відповідальності за порушення вимог законодавства України про захист рослин : від 16.01.2021 № 4602 / ініціатори Д. В. Соломчук, М. І. Кучер, О. В. Вінтоняк та ін. // База даних (БД) «Законодавство України» / Верховна Рада (ВР) України. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?id=&pf3511=70834 (дата звернення: 02.02.2021).

2. Кодекс України про адміністративні правопорушення : Закон України від 07.12.1984 № 8073-X // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10> (дата звернення: 02.02.2021).

Одержано 07.02.2021